

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої ради
УДУ імені Михайла Драгоманова
«24» жовтня 2025 р.

Протокол № 10

Голова Вченої ради, ректор
акад. Андрущенко В.П.

ПОРЯДОК ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ В
УДУ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

Київ – 2025

I. Загальні положення

1. Порядок присвоєння професійних кваліфікацій (далі – Порядок) УДУ імені Михайла Драгоманова (далі – Університет) регламентує процедуру присвоєння професійних кваліфікацій, зокрема в разі відсутності професійного стандарту із процедурою погодження такого присвоєння з Національним агентством кваліфікацій (далі – Агентство), відповідно до Законів України “Про вищу освіту”, “Про освіту”, “Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги”, “Про адміністративну процедуру”; Постанови КМУ №1223 від 25 жовтня 2024 року «Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту» та Порядку присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту; Положення про Реєстр кваліфікацій, затвердженого постановою КМУ від 16 червня 2021 р. № 620.

2. У цьому порядку терміни вживаються в такому значенні:

- **кваліфікація** – визнана Університетом або іншим суб’єктом освітньої діяльності у сфері вищої освіти та засвідчена документом про вищу освіту сукупність визначених освітньою програмою та здобутих особою компетентностей (результатів навчання);

- **професійна кваліфікація** – визнана суб’єктом освітньої діяльності, іншим уповноваженим суб’єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою результатів навчання та компетентностей, що дають змогу виконувати певний вид роботи або провадити професійну діяльність;

- **професійний стандарт** – затверджені в установленому порядку вимоги до компетентностей працівників, що слугують основою для формування професійних кваліфікацій;

- **освітня (освітньо-професійна або освітньо-наукова) програма** – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою цілей та результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій);

- **процедура присвоєння професійної кваліфікації** – визначена Університетом відповідно до цього Порядку, освітніх програм та інших локальних документів система принципів, заходів і вимог щодо строків, етапів і порядку проведення ним проєктування, перевірки і процедури оцінювання, оформлення результатів щодо присвоєння професійної кваліфікації здобувачам освіти за певними освітніми програмами.

- **погодження присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) Університетом у разі відсутності професійного стандарту** (далі – процедура погодження) – це встановлення Агентством можливості Університету присвоювати професійну кваліфікацію, що визначена освітньою програмою, здобувачам вищої освіти на основі визначених критеріїв;

- **присвоєння професійних кваліфікацій Університетом в разі відсутності професійного стандарту** – це процедура встановлення

відповідності обсягу компетентностей здобувача вищої освіти відповідній освітній програмі, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації, за результатами якої може бути визнано здобуті ним результати навчання і присвоєно професійну кваліфікацію.

3. Університет присвоює професійні кваліфікації здобувачам відповідного рівня вищої освіти за результатами їх атестації відповідно до законодавства у разі, коли освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма (далі – ОП) передбачає присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), а також:

- містить компетентності та результати навчання, що дають підстави для присвоєння визначеною освітньою програмою професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) та враховують вимоги відповідних кваліфікаційних характеристик (за наявності);
- передбачає практичну підготовку обсягом не менше 6 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи для присвоєння повної професійної кваліфікації і не менше 3 кредитів – для присвоєння часткової професійної кваліфікації;

4. Освітньо-професійна програма, зокрема міждисциплінарна, може передбачати можливість присвоєння додаткових професійних кваліфікацій, що формуються за рахунок її вибіркового освітніх компонентів. Здобувачу вищої освіти за результатами виконання освітньої програми може бути присвоєно не більше двох повних професійних кваліфікацій.

II. Процедура присвоєння професійної кваліфікації в Університеті

1. Порядок регулює процедуру присвоєння професійної кваліфікації особам, які:

- здобувають вищу освіту в Університеті на ОП, за якою передбачено присвоєння професійної (-их) кваліфікації (-й);
- переводяться з іншого закладу освіти до Університету на ОП, за якою передбачено присвоєння професійної (-их) кваліфікації(-й);
- переводяться з однієї ОП на іншу в межах Університету, за якою передбачено присвоєння професійної (-их) кваліфікації (-й);
- поновлюються до складу здобувачів освіти Університету на ОП, за якою передбачено присвоєння професійної (-их) кваліфікації (-й).

2. Присвоєння професійних кваліфікацій здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства, нормативно-правових документів, визначених у цьому Порядку, а також на принципах валідності, об'єктивності, студентоцентризму, доброчесності, прозорості та неупередженості.

3. ОП передбачає присвоєння професійної (-их) кваліфікації (-й), якщо це зазначено у її профілі. У такому разі на організаційно-проектувальному етапі гарант і проєктна (робоча) група з розробки/оновлення освітньої програми формулюють її цілі відповідно до вимог професійного (-их) стандарту (-ів).

Окрім цілей ОП, що передбачає присвоєння професійної (-их) кваліфікації (-й), розробники повинні забезпечити виконання вимог відповідних

професійних стандартів (за наявності) належним змістом підготовки, контрольними заходами, підсумковою атестацією тощо.

Цілі ОП (програмні результати навчання, загальні компетентності, фахові компетентності) необхідні для присвоєння професійних кваліфікацій, можуть досягатися здобувачами за рахунок визнання результатів навчання, здобутих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті.

4. На етапі розробки ОП відбувається ретельний аналіз та планування, що передбачає залучення фахівців з різних сфер освіти, науки та практики. Основні етапи цього процесу:

Попередній аналіз

- вивчення потреб ринку праці та галузевих стандартів (аналіз сучасних вимог роботодавців та тенденцій розвитку галузі, що дозволяє визначити, які професійні компетенції мають бути сформовані у випускників);
- аналіз нормативної бази (розгляд державних освітніх стандартів, законодавчих вимог та рекомендацій професійних асоціацій, що регламентують зміст і структуру освітніх програм);

Визначення мети, завдань та компетентностей

- формулювання загальної мети програми (знання, вміння та навички, які повинен отримати здобувач після завершення навчання);
- окреслення ключових завдань і компетентностей (створення переліку професійних та загальнокваліфікаційних компетентностей, які повинні бути сформовані протягом навчання).

Розробка структури та змісту освітньої програми

- формування навчального плану (розподіл навчальних дисциплін, модулів, аудиторних занять, практик);
- методичне забезпечення (вибір сучасних методів навчання і оцінювання, розробка рекомендацій щодо проведення аудиторних занять тощо).

Консультації та взаємодія з експертами

- залучення фахівців з галузі (проведення на різних етапах розробки консультацій з представниками бізнесу, галузевими експертами, викладачами та науковцями, що допомагає врахувати практичні аспекти та сучасні вимоги до професії;
- обговорення з представниками роботодавців (відгуки та рекомендації роботодавців, що сприяє коригуванню змісту програми для забезпечення її актуальності).

Погодження та затвердження програми

- внутрішнє затвердження (розроблений проєкт ОП проходить експертну оцінку на кафедрі та на факультеті/в інституті Університету; ОП разом із відповідним пакетом документів подають до організаційно-методичного відділу Навчально-методичного центру Університету; після розгляду працівниками організаційно-методичного відділу та погодження начальником Навчально-методичного центру ОП розглядають на Науково-методичній та затверджують Вченій раді Університету).

Реалізація та постійний моніторинг

- адаптація та вдосконалення (впровадження у навчальний процес, моніторинг та зворотній зв'язок для подальшого вдосконалення змісту та структури ОП).

Безпосередній контроль за дотриманням Порядку здійснює деканат факультету/директорат університету та гарант ОП.

Загальний контроль за дотриманням порядку присвоєння професійних кваліфікацій в Університеті здійснює Навчально-методичний центр спільно з Відділом ліцензування та акредитації.

5. Результати підсумкової атестації здобувача освіти є підставою для присвоєння або відмови у присвоєнні професійної (-их) кваліфікації (-й). За умови позитивної оцінки результатів атестації, Університет на підставі рішення Екзаменаційної комісії присуджує особі, яка успішно виконала ОП за певним рівнем вищої освіти, відповідний ступінь вищої освіти та присвоює кваліфікацію, зокрема – професійну (за наявності).

6. Професійна (професійні) кваліфікація (кваліфікації), присвоєна (присвоєні) Університетом, зазначається (зазначаються) в документі про здобуття відповідного ступеня вищої освіти, що передбачає внесення відповідних відомостей про професійну кваліфікацію до ЄДЕБО та підготовки до виготовлення документів про вищу освіту.

III. Процедура погодження присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) Університетом з Агентством в разі відсутності професійного стандарту

1. До 01 січня 2030 року ОП може передбачати присвоєння професійної кваліфікації за професією, яка зазначена у чинному класифікаторі професій ДК 003:2010 (зі змінами), але за якою професійний стандарт відсутній (підпункт 28 пункту 2 розділу XV Закону України «Про вищу освіту»).

2. Присвоєння професійних кваліфікацій Університетом у разі відсутності професійного стандарту за ОП, акредитованими до 30 жовтня 2024 року, за якими передбачено присвоєння професійної кваліфікації, може здійснюватися без погодження з Агенством до 30 жовтня 2025 року.

3. Процедuru погодження присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) з Агентством, зокрема, у разі відсутності професійного стандарту, Університет розпочинає:

для ОП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти – не пізніше ніж через рік після початку її реалізації;

для ОП другого (магістерського) рівня вищої освіти – не пізніше ніж через півроку після початку її реалізації;

для ОП, розпочатих до дня набрання чинності постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2024 р. № 1223 “Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту”, – протягом шести місяців з дня набрання чинності зазначеною постановою.

4. Університет (заявник) подає **заяву (Додаток 1)** про проведення процедури погодження (далі – заява) разом із пакетом відповідних документів (п.5) до Агентства (заяву та інші, затверджені у встановленому порядку,

документи подають в електронній формі та у формі скан-копій з накладенням кваліфікованого електронного підпису уповноваженої особи від Університету чи печатки Університету).

Критерії, що визначають можливість Університету здійснювати присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), визначаються цим порядком та наявністю листа (листів) роботодавців та/або їх об'єднань, які долучилися до процесу оцінки змісту ОП щодо достатнього обсягу формування необхідних професійних компетентностей для присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), про потребу у професійній (професійних) кваліфікації (кваліфікаціях) на ринку праці на національному та/або регіональному рівні.

5. Обов'язкові документи, підготовлені гарантом та членами робочої/проектної групи ОП, які додають **до заяви**, надсилають пакетом до Агенства:

- обґрунтування Університетом необхідності впровадження професійної кваліфікації;

- скан-копію затвердженої освітньо-професійної програми, що передбачає присвоєння відповідної професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій);

- скан-копії листа (листів) роботодавців та/або їх об'єднань про потребу у професійній (професійних) кваліфікації (кваліфікаціях) на ринку праці на національному та/або регіональному рівні;

- скан-копію цього Порядку, затвердженого Університетом;

- характеристику (зміст) професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) (*Додаток 2*).

Усі документи повинні містити достовірні відомості.

6. Повторне погодження присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) проводиться в разі змін у переліку компетентностей та результатів навчання, що дають підстави для присвоєння визначеною ОП професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), зміни порядку присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) та скорочення тривалості практичної підготовки, що визначена відповідною ОП.

7. Погодження Агентством присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) надається Університету на період до завершення підготовки та припинення набору здобувачів вищої освіти за такою ОП та до набрання чинності професійним стандартом, наслідком чого є необхідність приведення ОП у відповідність з вимогами професійного стандарту протягом шести місяців з дня внесення відомостей про професійний стандарт до Реєстру кваліфікацій.

IV. Прикінцеві положення

1. Рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної професійної кваліфікації може бути скасовано Університетом у разі виявлення фактів порушення здобувачем вищої освіти академічної

добросовісності, зокрема фабрикації, фальсифікації тощо у порядку, встановленому КМУ.

2. Питання присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти, регламентація окремих процедур в УДУ імені Михайла Драгоманова можуть бути уточнені та розширені в окремих Положеннях, що висвітлюють відповідний напрям освітньої діяльності Університету. ОП Університету можуть визначати додаткові етапи, заходи і вимоги до здобуття і присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти, що не суперечать цьому Порядку.

3. У разі змін у законодавстві та викликаного цим необхідністю до Порядку можуть бути внесені доповнення, зміни шляхом їх затвердження на Вченій раді Університету та введення в дію наказом ректора Університету.

Положення завізували:

Проректор з навчально-методичної роботи

Роман ВЕРНИДУБ

Начальник Навчально-методичного центру

Алла РОМАНЧУК

Вчений секретар Вченої ради Університету

Леся ПАНЧЕНКО

Начальника юридичного відділу

Геннадій РАШКОВСЬКИЙ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

№ _____

Національне агентство кваліфікацій

З А Я В А

Просимо погодити присвоєння професійної (професійних) кваліфікації
(кваліфікацій) _____

(назва професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій))

присвоєння якої (яких) передбачено освітньою програмою _____

(назва освітньої програми)

з підготовки фахівців у сфері вищої освіти _____

(зазначається рівень вищої освіти)

за спеціальністю _____ галузі знань _____
(шифр та назва спеціальності) (шифр та назва галузі знань)

Обсяг освітньої програми _____ кредитів Європейської
кредитної трансферно-накопичувальної системи

Заявник _____
(найменування закладу вищої освіти)

Ідентифікаційний код заявника згідно з ЄДРПОУ

Місце провадження освітньої діяльності _____

Додаток: (зазначається перелік документів, визначених у пункті 4 цього Порядку).

(найменування посади керівника)

(власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Виконавець _____
(власне ім'я та прізвище, номер телефону, адреса електронної пошти)

ХАРАКТЕРИСТИКА
(зміст) професійної кваліфікації

1.	Назва професійної кваліфікації	
2.	Рівень Національної рамки кваліфікацій	
3.	Обсяг професійної кваліфікації (повна або часткова)	
4.	Коротка характеристика (зміст) професійної кваліфікації (мета діяльності за професійною кваліфікацією, професійні компетентності, результати навчання)	
5.	Опис відповідності професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) кваліфікаційним вимогам, визначеним законодавством, кваліфікаційними характеристиками професій, відомостями з баз даних ISCO 08/ESCO, EUROPASS	